

ЕМОЦІЙНА ГНУЧКІСТЬ ЯК ПІДҐРУНТЯ ПОДОЛАННЯ КРИЗОВИХ ПЕРІОДІВ У РОБОТІ КАДРІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

канд. екон. наук, доц. Хлопоніна-Гнатенко О.І.

Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка

Для того, щоб залишатися конкурентоздатними в ринковій системі економічних відносин підприємці повинні вміти швидко реагувати на запити, постійно модернізуючи бізнес-процеси в організаціях. Впоратися із цим можна лише маючи достатньо гнучку структуру, здатну швидко впроваджувати нові технології та своєчасно змінювати спрямованість своєї діяльності.

Емоційна врівноваженість часто розуміється як здатність пригнічувати сильні, як правило, негативні емоції. Насправді ж врівноваженість – це не пригнічення емоцій та не відсутність їх. Врівноваженість – це «співпраця» різних емоцій у взаємному доповненні, компенсації одних іншими. Емоційна гнучкість ґрунтується на властивостях емоцій: 1. *Універсальність* – можливість переживати будь-які емоції з приводу будь-якої потреби. Можливість переживати одну емоцію до різних потреб та різних емоцій до однієї потреби. 2. *Пластичність* – можливість переживати емоції з різними відтінками та навіть з різними знаками (+, -), наприклад, задоволення (споріднене з азартом гравця) від нервової напруги, викликаної ризикованістю очікуваної угоди. 3. *Динамічність* – здатність емоцій нарощуватися, слабшати, змінюватися у просторі та часі стосовно джерела та залежно від фази протікання. 4. *Домінантність* – здатність сильніших емоцій пригнічувати протилежні. 5. *Кумулятивність* – здатність емоцій підсумовуватися, накопичуватися і підсилюватися при цьому. 6. *Адаптивність* – здатність притуплятися в процесі звикання (принцип десенсибілізації – знечутнення). 7. *Суб'єктивність* – здатність різних людей, залежно від особистих особливостей, відчувати різні емоції стосовно одного і того ж самого джерела. 8. *Заразність* – можливість передавати емоції іншим, «заражати» в процесі діяльності (наприклад, паніка або спокій, хороший або поганий настрій тощо). 9. *Запам'ятовуваність* – здатність емоцій довго зберігатися у пам'яті та викликатися уявленнями. 10. *Іррадіація* – можливість поширення емоції зі стимулу (джерела) на все, що сприймається паралельно (певна новина чи перебіг подій, викликавши емоцію, може накласти свій відбиток на всіх інших людей та обставини, що супроводжують цю емоцію, ніби розфарбувавши навколишній світ у світлі чи темні тони). 11. *Перенесення* – можливість переживати стимульні емоції стосовно предметів, пов'язаних із цим стимулом (наприклад, людина, яка переповіла добрі новини, автоматично асоціюватиметься з позитивом і досягненнями). 12. *Амбівалентність* – здатність переживати протилежні емоції стосовно одного і того самого об'єкта одночасно (гнів і співчуття, симпатія і ненависть тощо). 13. *Віддзеркалюваність* – здатність одних емоцій викликати інші.

Емоційна гнучкість може залежати і навіть визначатися гнучкістю інтелектуальною або пізнавальною. І саме цей вид гнучкості дозволяє кадрам долати кризові явища та знаходити нестандартні рішення.